

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 377/2022-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku (sudca spravodajca) a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Martin BARTKO - JUDr. Silvia BARTKOVÁ, Piaristická 6667, Trenčín, proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 2Tos/41/2021 z 26. mája 2021 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5Tdo/23/2022 zo 7. apríla 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkové východiská

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 9. júna 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). Sťažovateľ tiež navrhuje zrušiť namietané uznesenia, vec vrátiť na ďalšie konanie a priznať náhradu trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. T129/51 z 29. apríla 1952 boli [REDAKOVANÉ], nar. [REDAKOVANÉ], zomr. [REDAKOVANÉ] (starý otec sťažovateľa), a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], oslobodení spod obžaloby podanej pre trestný čin sabotáže podľa § 85 ods. 1 Trestného zákona (ďalej len „TZ“). Na základe odvolania prokurátora krajský súd rozsudkom č. k. 2To/150/53 z 21. augusta 1953 v oslobodzujúcej časti obvineného [REDAKOVANÉ] zrušil rozsudok Okresného súdu Bánovce nad Bebravou a uznal ho vinným z trestného činu ohrozenia jednotného hospodárskeho plánu podľa § 135 ods. 1 a 2 TZ a uložil mu trest odňatia slobody v trvaní 1 roka, peňažný trest a trest prepadnutia majetku. Obvineného [REDAKOVANÉ] oslobodil spod obžaloby, avšak vyslovil zhabanie jeho majetku

v prospech štátu s odôvodnením, že obvinený [REDAKOVANÉ] z nedbanlivosti prispel k spáchaniu trestného činu.

3. Okresný súd Topoľčany (ďalej len „okresný súd“) uznesením č. k. 1Rt/60/91 z 12. augusta 1991 vyslovil účastníctvo [REDAKOVANÉ] na súdnej rehabilitácii podľa zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnej rehabilitácii“) a zrušil rozsudok Okresného súdu Bánovce nad Bebravou v spojení s rozsudkom krajského súdu, ako aj ďalšie rozhodnutia nadväzujúce na tieto rozsudky.

4. Sťažovateľ podal 30. júna 2020 na okresnom súde návrh, ktorým žiadal, aby bol [REDAKOVANÉ] *per analogiam* podľa § 33 ods. 2 zákona o súdnej rehabilitácii účastný súdnej rehabilitácie. Okresný súd uznesením č. k. 2Nt/22/2020 z 24. marca 2021 návrhu sťažovateľa vyhovel. Na základe sťažnosti prokurátora krajský súd namietaným uznesením zrušil uznesenie okresného súdu a návrh sťažovateľa zamietol s odôvodnením, že sťažovateľ podal návrh podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona o súdnej rehabilitácii oneskorene. Uviedol, že [REDAKOVANÉ] nemohol byť účastný súdnej rehabilitácie, keďže v zmysle § 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoÚS“) musí ísť o právoplatné odsudzujúce rozhodnutie, pričom menovaný bol spod obžaloby oslobodený. Proti namietanému uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktoré najvyšší súd namietaným uznesením odmietol pre neprípustnosť z dôvodu, že smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nie je uvedené v taxatívnom výpočte rozhodnutí podľa § 368 ods. 2 Trestného poriadku (ďalej len „TP“), proti ktorým je dovolanie prípustné.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Namietané uznesenie krajského súdu považuje sťažovateľ za arbitrárne. Tvrdí, že nepodal návrh podľa § 6 zákona o súdnej rehabilitácii, ale len podnet na súdnu rehabilitáciu jeho starého otca, o ktorom môže súd rozhodovať aj bez návrhu. Namietané uznesenie krajského súdu je pre sťažovateľa prekvapivé a založené na nesprávnom právnom posúdení veci, ktoré len prehľbuje krivdy spáchané na jeho starom otcovi komunistickým režimom.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému uzneseniu krajského súdu:

6. Podľa § 368 ods. 1 TP dovolanie možno podať proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon alebo ak boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371.

7. Podľa § 368 ods. 2 TP ak tento zákon neustanovuje inak, rozhodnutím podľa odseku 1 sa rozumie

- a) rozsudok a trestný rozkaz,
- b) uznesenie o postúpení veci okrem uznesenia o postúpení veci inému súdu,
- c) uznesenie o zastavení trestného stíhania,

- d) uznesenie o podmiennečnom zastavení trestného stíhania,
- e) uznesenie o podmiennečnom zastavení trestného stíhania spolupracujúceho obvineného,
- f) uznesenie o schválení zmieru a zastavení trestného stíhania,
- g) rozhodnutie o uložení ochranného opatrenia,
- h) rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý riadny opravný prostriedok podaný proti rozhodnutiu podľa písmen a) až g), alebo rozhodnutie, ktorým odvolací súd na základe riadneho opravného prostriedku vo veci sám rozhodol.

8. Podľa § 124 ZoÚS ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu... Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

9. Ústavný súd poukazuje na svoju stabilnú judikatúru, v zmysle ktorej v prípadoch uplatnenia dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku spôsobilého zabezpečiť ochranu práv sťažovateľa, následne však odmietnutého dovolacím súdom pre neprípustnosť, je lehota na podanie ústavnej sťažnosti v zmysle § 124 ZoÚS zachovaná aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu. To však neplatí v prípadoch, v ktorých je neprípustnosť dovolania daná explicitne *ex lege* a kedy dovolanie nemožno zjavne považovať za účinný prostriedok nápravy (III. ÚS 674/2014).

10. Ústavný súd konštatuje, že v danom prípade nemôže vysloviť záver o splnení podmienky včasne podanej ústavnej sťažnosti podľa § 124 ZoÚS. V preskúmvanej veci bola prípustnosť dovolania proti namietanému uzneseniu krajského súdu, vydanému v sťažnostnom konaní vylúčená priamo *ex lege* (§ 368 ods. 2 TP). Ide o ustanovenie, v ktorom je uvedený taxatívny výpočet rozhodnutí, proti ktorým je prípustné dovolanie. Vo veci sťažovateľa však ide o rozhodnutie krajského súdu v sťažnostnom konaní, ktoré už uvedené ustanovenie § 368 ods. 2 TP nepredpokladá, a teda dovolanie prípustné nie je.

11. S poukazom na uvedené tak v okolnostiach daného prípadu nemožno dovolanie podané sťažovateľom považovať za účinný prostriedok nápravy slúžiaci na ochranu jeho práv garantovaných ústavou a dohovorom, v dôsledku čoho dvojmesačnú lehotu na podanie ústavnej sťažnosti nemožno odvíjať od doručenia namietaného uznesenia najvyššieho súdu, ale od právoplatnosti namietaného uznesenia krajského súdu, čo má za následok skutočnosť, že ústavná sťažnosť podaná sťažovateľom je v tejto časti oneskorená (obdobne I. ÚS 137/2020). Z údajov, akými je dátum doručenia dovolania okresnému súdu (16. februára 2022), a dátumu podania ústavnej sťažnosti (7. jún 2022) je evidentné, že ústavná sťažnosť nemohla byť podaná v dvojmesačnej lehote od doručenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

12. Vzhľadom na uvedené preto ústavný súd v tejto časti ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. f) ZoÚS ako podanú oneskorene.

III.2. K namietanému uzneseniu najvyššieho súdu:

13. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci

nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07, I. ÚS 348/2019).

14. Vzhľadom na bod 8 až 10 tohto uznesenia ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľ v zmysle § 368 ods. 2 TP nedisponoval rozhodnutím, ktoré mohol najvyšší súd v dovolacom konaní preskúmať, a tak nemohlo dôjsť vydaním namietaného uznesenia najvyššieho súdu k porušeniu uvedených práv sťažovateľa. Medzi namietaným uznesením najvyššieho súdu a namietaným porušením uvedených práv sťažovateľa neexistuje príčinná súvislosť. Ústavný súd preto v tejto časti ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) ZoÚS pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júna 2022

Peter Straka
predseda senátu